

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№6

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 1343 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyunda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Luis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni shakllantirishda xitoy va rossiya investitsiyalarining qiyosiy tahlili.....	20
Malikov Numonjon Kamalovich	
Raqamli texnologiyalarning makroiqtisodiy barqarorlikka ta'siri	26
Sherzod Rajabov, Istora Abdusalomova	
Reducing inequality through human capital development: a comparative analysis of policies in the european union and uzbekistan	30
Ilxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
Hududiy raqamli infratuzilmaning xizmat ko'rsatish sektoriga ta'siri: samarqand viloyati misolida	39
Musinov Dilshod Sultanovich	
Ways to improve quality in hotels through digital technologies	44
N.A. Rakhmonova	
Проблемы и пути внедрения механизма налогового стимулирования центров инновационного роста нового узбекистана.....	48
Умаров Б. С.	
Влияние протекционистской политики на инвестиционные стратегии промышленных предприятий.....	55
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Fiskal siyosat tahlili: aholi bandligi; aholi daromadlari; soliqqa tortish.....	61
Isroilov Boxodir Ibragimovich, Navruzova Farog'at Abdihamid qizi	
Problems in entrepreneurial potential development: a comprehensive analysis of contemporary barriers and challenges	67
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Tijorat banklarida aholi omonatlarining jozibadorligini oshirishning metodologik asoslari va amaliy yo'nalishlari	73
Xakimov Zoxid Norbo'tayevich	
To'lov aylanmasining mohiyatini aniqlashda to'lov va to'lov oqimlarining roli.....	78
I.F.Sayfiddinov	
Moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlovchi samarali soliq siyosati.....	83
Artikov Ne'matulla Abdusalamovich	
Youth, digital finance, and the gig economy in uzbekistan	86
Akmal Boymurodov	
Aktsiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruvda qaror qabul qilishda raqamli texnologiyalardan foydalanish masalalari	91
Xabibullaeva Shirinxon Tohir qizi	
В условиях трансформации обеспечение развитие образования и нуки в сфере подготовки управленческих кадров	98
Суюнов Дилмурод Холмурадович	
Ипотечное кредитование как инструмент социальной политики в узбекистане	104
Базарова Нигора Равшановна	
Kichik biznes subyektlari tomonidan hudud aholisi bandligini ta'minlashning ijtimoiy va iqtisodiy natijalari.....	110
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
Kichik korxonalar istiqbolli hududlarda sanoat ishlab chiqarish holati dinamikasi.....	114
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
Banklarning aktivlarini daromadliligini oshirish yo'llari	118
Elbusinova Umida Khamidullaevna	

Ekologik omillar o'zgarishining dehqon xo'jaliklari yalpi hosiliga ta'siri	123
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
O'zbekiston tijorat banklarining yashil iqtisodiyotdagi o'rni	128
Eshev Furqat A'zamovich, Ibragimova Feruza Axtamovna, Jumanazarova Malika Baxtiyorovna, Raxmatova Mohina Dilmurod qizi	
Использование интеллектуальных технологий в процессе обслуживания клиентов банка	132
Хашимова Дилёра Пахритдиновна	
Innovatsion faoliyatning moliyaviy rag'batlantirish va boshqaruv samaradorligini belgilovchi omil va jihatlari.....	138
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Import tovarlari bo'yicha aksiz solig'ini undirishning nazariy asoslari.....	143
Abdurasulov Murodjon Bahrom o'g'li	
Роль цифровых валют центральных банков в модернизации платёжной инфраструктуры: мировой опыт и перспективы Узбекистана	150
Срожиддинова З.Х., Тухтасинова Д.Н.	
Tijorat banklarida chakana to'lov tizimlarini nazariy asosi.....	155
Sultonov Davronjon Rustam o'g'li	
Tikuv-trikotaj korxonalarida raqobatbardoshlikni oshirishda strategik menejmentning roli	161
Mamatraimov Islom Mamanazarovich	
Ta'lim, ekologiya va raqamlashtirish sohalarida bolalar va o'smirlar turizmini integratsiyalash: xalqaro tajribalar va O'zbekiston.....	170
Islomova Dilrabo Salomovna	
Iqtisodiy masalalarni matritsalar nazariyasi asosida modellashtirish va python dasturlash tilida yechish.....	175
Tojiyev Ilhom Ibraimovich, To'rayeva Feruza Dilmurodovna, Namozova Barchinoy G'ayrat qizi, Baxronova Zuhra Otaniyoz qizi	
Pul bozori barqarorligini ta'minlashda tijorat banklarida likvidlikni boshqarish samaradorligi	188
Sattorova Nasiba G'aniyoz qizi	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	192
Akbarjon Iminov	
Аутоиммунные поражения центральной нервной системы, возникающие после стрептококковой инфекции	198
Умарова Саодат Сулаймоновна, Нормакматов Бахтиёр Ботиралиевич	
Iqtisodiyotiga yo'naltirilgan investiyalar tahlili	204
Namozov Olim Botirovich	
Creating a favorable climate for investment in agriculture	209
U.I.Djumaniyazov, B.J.Mirzaev	
Davlat ishtirokidagi korxonalarni korporativ boshqaruvni xalqaro standartlari asosida takomillashtirish	214
F.Djalilov	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy su'g'urta qilish xarajatlarini hisobi.....	222
Kuliboyev Azamat Shonazarovich	
O'zbekistonda bank operatsion xarajatlari buxgalteriya hisobi	227
Qurbonova Sitara Vahobjon qizi	
O'zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirishning strategik yo'nalishlari.....	233
Musayev Ozodjon Shavkat o'g'li	
Пути обеспечения стабильного экономического роста в условиях перехода к зелёной экономике, совершенствования государственной экономической политики и повышения эффективности внедрения принципов цикличной экономики.....	237
Худайбергенова Адалат Негматуллаевна, Убайдуллаев Сирожиддин Жамшидович, Файзиёва Хамида	

Кудратовна, Эшбоев Миржалол Бахромович	
O'zbekiston sanoatining iqtisodiy holatini baholash	241
Mamanazarov Oybek Shomurodovich	
Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari.....	247
Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna	
Soliq tizimida soliq riskini baholash uslubiyoti.....	252
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
Budjetni rejalashtirish tizimida jismoniy shaxslar daromadlari bo'yicha prognozlashni takomillashtirishning metodologik asoslari	260
Babaev Shavkat Bayramovich	
Понятие и сущность денежного потока в системе финансового управления.....	267
Машарипова Шахло Адамбаевна	
Yashil mehmonxonalarda strategik tahlil metodologiyasi	274
Rasulova Nigora Yusupovna	
Цифровая трансформация: новые возможности и современные тенденции в управлении бизнесом и инвестициями.....	279
Баратова Динора Алишеровна	
Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatishning sifati va samaradorligini baholash.....	283
Ikromov Akbar Farhod o'g'li	
Модель внедрения open banking в Узбекистане: предложение на основе международного опыта и локальных особенностей.....	288
Камалов Шухрат Камалович, Аскарова Дилором Хожимуратовна, Баходиров Жасурбек Олёрбек ўғли, Маликов Шохрух Шокирович, Тенгелова Фарангиз Мажид кизи	
O'zbekistonda islom moliyasini joriy qilishning yo'llari	295
Ashurbayev Farrux Alisher o'g'li, Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
AQSH tajribasiga ko'ra eksportni iqtisodiy o'sishga tasiri	299
D.E.Qarshiev	
Iqtisodiyotni tartibga solish orqali aholi farovonligini oshirishning ahamiyati	304
Berdibekov A.	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi moliyaviy savodxonligini oshirishda inklyuziv molianing ahamiyati.....	308
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Problems of the financial mechanism influence for stable and inertial development of enterprises.....	313
Zaynalov Jakhongir Rasulovich, Alieva Susanna	
Tibbiyot turizmni rivojlantirish va uning salohiyatini iqtisodiy baholashning ilmiy va uslubiy asoslari	317
Vofaxojayeva Dilafruz Marufovna	
Turistik destinatsiyalar va raqamli marketing texnologiyalari orqali turizm barqarorligini transformatsiya qilish	322
Nurmuhammadxon Oppoqonov	
Kichik va o'rta biznes moliyaviy barqarorligining kambag'allikni kamaytirishdagi ahamiyati.....	327
Djamalov Xasan Numanjanovich	
Qoraqalpog'iston respublikasida turizmni rivojlantirishning tashkiliy va iqtisodiy salohiyatini baholash.....	335
Xoshimov Baxrom Baxadirovich	
O'zbekiston turizm sektorida tog' turizmining ulushi.....	343
Alimov Abduvakil Komil o'g'li	
O'zbekiston respublikasida investitsiya faoliyatini moliyaviy boshqarish va bunda xorij tajribasi.....	348
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	

Tadbirkorlik faoliyatini samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning holati.....	354
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Tadbirkorlik faoliyatida innovatsiyalarni rivojlantirish strategiyasini tanlash va asoslash	358
Shakirova Madinaxon Gafurdjanovna	
O'zbekistonning xalqaro valyuta-moliya tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalarini mustahkamlash yo'nalishlari.....	362
Gulmurodova Marjona Olimjon qizi, Turg'unova Zohida Shavkat qizi, Umida Yuldasheva	
Jismoniy shaxslarning daromadlarini soliqqa tortish tartibini takomillashtirish.....	367
Bobomurotova Manzura Panji qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlari va qimmatli qog'ozlar bozori o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar	372
Berdaliyev Javohir Jahongir o'g'li	
Farg'ona viloyati mahallalarida tadbirkorlikni va hunarmadchilikni rivojlanishi holati tahlili	379
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
Проблемы охраны окружающей среды и формирования «зеленой экономики»	389
Ёдгорова Мухайё Шухратовна, Иминова Наргиза Акрамовна	
The evolution of passenger transport in uzbekistan and its impact on economic growth.....	392
Naubetova Ziyada Niyet kizi	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish xarajatlarining hisobi.....	397
Kuliboev Azamat Shonazarovich	
Jahon sug'urta amaliyotining O'zbekiston sug'urta bozorining rivojlanishiga ta'siri	402
Kuvatova Dinara Anvarovna	
Milliy iqtisodiyotda xorijiy investitsiyalarning ahamiyati va ta'sir mexanizmlari	406
Abdullayev Zoxid Xolxo'jayevich	
Xaridorlar bilan hisob-kitoblar auditida moliyaviy tahlil usullarini qo'llash xususiyatlari.....	411
Sagimbaev Sultanbek Turdibay o'g'li, Sultamuratov Qallibek	
The function and value of commercial banks in fostering capital market growth	416
Isakov Janabay Yakipbaevich	
Raqamli texnologiyalarning korxonalar risk boshqaruvidagi rolini swot tahlili orqali tadqiq etishning ahamiyati	427
Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li	
The state and development trends of business process auditing in joint-stock companies in uzbekistan.....	439
Utegenova Sarbinaz Turdimuratovna	
Mamlakatimizda amaldagi budjetlararo munosabatlarning tartibi hisobi, hamda uning ahamiyati	444
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li, Saydullayeva Zeboxon Shukrilla qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	462
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotning mamlakatimizda so'nggi yillardagi oshib borayotgan ahamiyati	467
Bahodirova Mohigul	
Conceptual framework for boosting the financial and economic performance of investment projects in industrial enterprises.....	472
Sarriev Kahraman Ramatullaevich	
Bandlik va ayollar tadbirkorligi	477
Ibodullayeva M.S.	
Mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotini ekonometrik prognozlash.....	482
A'zamov Musurmon Axmadovich, Islomov Javohir	

Eksport siyosatini tadbirkorlik faoliyati rivojlanishiga ta'siri	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich, Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Aholini ish bilan ta'minlashda qishloq aholisini mehnat salohiyatidan foydalanish.....	492
Noiba Qodirova Maxmud qizi	
Yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda rasmiy bandlik va moliyaviy munosabatlarni rivojlantirish	497
Xalimbetov Farxad Bagibekovich, Reyimberdiyev Baburbek Adilbek o'g'li	
Analysis of touristic potential and capacity of ecotourism sites	501
Abdurakhmanova Akida Faizulla kizi	
Xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalarni moliyalashtirishni takomillashtirish.....	509
Salohiddinov Jaloliddin	
Infratuzilma va bozor infratuzilmasi tushunchalarining nazariy tavsifi	516
G'aniyev Botir Baxtiyorovich	
O'zbekiston va xorijiy davlatlarda aksiyadorlik jamiyatlarining qimmatli qog'ozlar orqali kapital yig'ish strategiyalari	520
Dilnozaxon Muxitdinova	
Iqtisodiy inqiroz paytida korxonalarda likvidlikni boshqarish strategiyalari	527
Abdusalomova Nodira Bakhodirovna, Jabborova Sevinch Xusanovna	
O'zbekistonda islomiy mikromoliyaviy xizmatlar orqali ish bilan bandlikni oshirish istiqbollari.....	532
Mamatkulov Humoyun Bobir-ugli	
Textile enterprises and changing market conditions: integration of demand analysis, trend forecasting and strategic assortment management	536
Ikramova Nodira Burkhon kizi	
Aksiyadorlik korxonalari boshqaruv tizimida korporativ madaniyatni takomillashtirish	540
Umarkhodjaeva Muyassarhon Ganievna, Omanova Nargiza Rustam qizi	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobi va auditini takomillashtirish.....	548
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li	
Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda iqtisodiyotning real sektori korxonalariga kreditlar bo'yicha foiz stavkalariga ta'sir ko'rsatishda markaziy banklarning qayta moliyalash stavkalarining rolini tahlil qilish	553
Jabbarov Eliboy, Abdullayeva Charos Abdullo qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlashda innovatsiyalarning roli va iqtisodiy samaradorligi	558
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Solohiddinov Nuriddin Sirojiddin o'g'li	
Sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish orqali chiqindilarni boshqarish muammosini bartaraf etish yo'llari	563
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li, Hamrokulov Ulug'bek Abdurahmatovich	
Korxonani samarali boshqarishni ta'minlash strategiyalari	567
D.Mutalova	
Masofaviy ta'lim platformalarining qiyosiy tahlili va funksional xususiyatlari.....	571
Nabieva Nilufar Nabi qizi	
Raqamli iqtisodiyotning jamiyat hayotiga ta'siri.....	577
Aripova Ziyoda Xayrullayevna, Nurmuxamedova Tursunoy Usmonovna	
Transportda turistik xizmatlarni boshqarish mexanizmini takomillashtirish.....	581
Tuychiyev Anvarjon Muxtorjonovich	
Ipak yo'lining tarixiy madaniy merosi va hunarmandchiligi: dolzarb muammolar va tadqiqot istiqbollari	584
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna	
Eksport faoliyatini rag'batlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlarning roli.....	589
Umarkulov Kodirjon Maxamadinovich	

Elektron pul evolyutsiyasi.....	595
Marpatov Mavlonxon Dadashevich	
Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida sanoat korxonalarining roli.....	600
Nasullayeva Yoqutoy Nasim qizi	
O'zbekistonda turizm marketingi va raqobatbardoshligini oshirish	606
Ikramova Nasiba Axmadovna	
Kambag'allikni qisqartirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	610
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li	
Jamiyatda imkoniyati cheklanganlarning bandligini ta'minlashning ijtimoiy-iqtisodiy asoslari.....	615
Tilavova Munisa Maxmudovna	
Moliyaviy matematika vositalarining O'zbekiston kredit tizimidagi qo'llanilishi.....	620
Shamsiyeva Nigora Rafiq qizi	
Ecological sustainability in tourism: regional practices and global reflections.....	626
Sayyora Safaeva	
Quyi amudaryo mintaqasida turli darajadagi destinasiyalararo ixtisoslashgan klasterlarni shakllantirish asoslari va ularning o'ziga xos jihatlari.....	631
Doschanov Tangirbergen, Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	
Fine dining restoranlarida marketing strategiyalarining shakllanishi va mijoz jalb qilishda ularning ahamiyati.....	641
Jumaniyazova Sarvinov Mansur qizi	
Soliq to'lovchilarning majburiyatlari bajarilishini kontseptual asoslari va shartlari asoslari xususida.....	644
Abdusherozov Abdullo Baxtiyorovich	
Davlat sektoridagi tashkilotlarda smetalar tuzish tartibi	651
Abdulaziz Norquchqorov Ziyadullayevich	
Качественное развитие рынка труда узбекистана.....	657
Мамадалиева Хафиза Холдаровна	
Kichik biznes subyektlarining aholi bandligini ta'minlash orqali kambag'allik darajasini pasaytirishdagi o'rni.....	664
Maxamadaliyev Boburbek Baxodir o'g'li	
Устойчивое развитие esg-менеджмента: от тренда к фундаментальной стратегии выживания и процветания.....	670
Собирова Нилуфар Бекпулат кизи	
Sirdaryo viloyatida investitsion faollikni oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi	676
Mamatqulova Muxlisa Komiljon qizi	
Qurilish loyihalarini moliyalashtirishning milliy va xalqaro tajribasi	681
Yashin Iboyev	
Xizmatlar sohasida innovatsion muhitni yaratishning dolzarb masalalari.....	687
Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov, Jamshid Abduxaliqovich Xolboyev	
Sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini boshqarishda tovar aylanmasi tahlili.....	692
Jumayeva Gulrux Jo'raqulovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda innovatsion faoliyatning moliyaviy va boshqaruv hisobini takomillashtirish masalalari	698
Xushvaqtova Nozanin Nurbek qizi	
Effect of processing on nutrients in tomato products.....	706
Ergasheva Muhabbat Komil kizi	
Asosiy vositalarni davomiy (uzluksiz) baholash.....	710
Kuziev Islom Nematovich, Raxmonov Xurshidbek Shavkat o'g'li	
Sun'iy intellekt: Markaziy banklarni qanday o'zgartirmoqda?	715
Shahboz Qozoqov Ortiqbaevich	

Kichik biznes subyektlarida tashkil etilgan baliqchilikka ixtisoslashgan xo'jaliklarning mamlakat oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashdagi o'rni.....	720
Vazirov Azamat Yoqubjonovich	
Korxonalarining marketing faoliyatini strategik rivojlantirish yo'nalishlari.....	725
Isokboeva Zilola Rustam qizi	
К целям повестки 2030: анализ экономических индикаторов узбекистана	728
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
Современное состояние исследований в области использования цифровых технологий в инвестиционной деятельности	734
Ирмухамедова М.Д.	
Tijorat banklarining raqamli transformatsiyasi jarayoni, uning imkoniyatlari va xavf-xatarlarini tahlil qilish.....	741
Eshqobilov Ahmat Jovliyevich	
Aholi sonining o'sishi va iqtisodiy infratuzilmaga yuklanish: hududiy tahlil	745
To'rayev Nurbek Baykulovich	
O'zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va boshqarishning hududiy rivojlantirish strategiyasi	751
Nuraliev Temurjon Erkinjon o'g'li	
O'zbekistonning zamonaviy korxona va tashkilotlarda boshqaruv masalalari	756
Ahtamova Mohigul Erkinovna	
Davlat tashkilotlarida ichki audit tuzilmalarini tashkil etishni rivojlantirish	761
Nasimov Fazliddin Sirojevich	
Yashil moliyalashtirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining roli: imkoniyatlar va xavflar tahlili	765
Isoqulova Munisxon Abdurasul qizi	
Критерии экологичности бренда: как измерить «зеленый» имидж?	769
Носирова Чарос	
Qishloq xo'jaligini innovatsion texnologiyalar asosida boshqarish	775
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
«O'ztransgaz» AJ faoliyatini 2024–2027 yillarga prognozlashtirishda ekonometrik modellar asosida tahlil	784
Sindorov Davlatbek Abdumajid o'g'li, Murodov Sardor Nurali o'g'li	
Favqulodda vaziyatlarning oldini olishga qaratilgan tibbiy profilaktik ishlar.....	791
Mahmudov Otamurod Hoshimovich, Murtazova Sh.N.	
Xizmat ko'rsatish sohasida elektron tijoratni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar tahlili.....	795
Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	
O'zbekiston chakana savdosi tizimi va uning rivojlanishi.....	806
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
Milliy iqtisodiyotni tartibga solishda davlatning o'rni va maqsadi	812
Amonov Mehriddin Oromiddinovich	
Investitsion faoliyatni amalga oshirishning xorij tajribasi va mamlakatimizda foydalanish istiqbollari.....	816
O'tamurodova Surayyo Shokirjon qizi	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishda zamonaviy sifat menejmenti tizimining o'rni.....	822
Asadullina Nailya Ramilevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
Значение искусственного интеллекта в области педагогики на основе мультимедийных приложений	829
Бегалиев Файзали Умаралиевич	
Sog'lomlashtirish turizmida ekologik va ijtimoiy ta'sirlarning sintezi	832
Naimov Saidjon Yusup o'g'li	

Kasbiy ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarni raqamli kompetensiyasini baholashning metodologik asoslari.....	835
Maxkamova Zuxra Tursunpulotovna	
Обзор по теме Современные системы управления возбуждение синхронных машин и перспективы их развития (Формирования законов управления).....	841
Алиев Абдор Мураткулович	
O'zbekistonda turizm va servis sohasida davlat- xususiy sheriklik mexanizmidan foydalanish istiqbollari.....	846
Mamayusupova Dilovarxon Begmatovna	
Tijorat banklarida operatsion risklarini baholash va boshqarish tizimini tashkil qilish	850
Jaxongir Rabbimov	
Tomorqa xo'jaliklari faoliyatini tahlil qilishda statistik modellar va metodlardan foydalanish yo'nalishlari.....	855
Turobov Sherzod Alisherovich	
Совершенствование порядка расчёта и взимания НДС в узбекистане: аналитический подход.....	860
Бисенбаев Шарьяр Куанишбай ули	
Mintaqaviy iqtisodiyotda inson kapitalini raqamli transformatsiyalash masalalari.....	864
Yusubboeva Dinora Quadrat qizi	
Sirdaryo viloyatining turizm imkoniyatlari va o'ziga xos turizm resurslari.....	875
Tursunova Gulmira Rabbonovna	
Samarqand viloyatida investitsion-innovatsion faollikni oshirish holati va investitsiyalarning tarkibiy xususiyatlari.....	883
Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Axrorov Abbas Aslamjon o'g'li	
Global innovatsion indekslar va o'zbekiston: rivojlanish yo'nalishlari va bosqichlari	889
Bekmurodova Gavhar Adham qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvga raqamli texnologiyalarni joriy qilishning ilmiy-nazariy asoslariga qarashlar	895
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich, Xabibullayeva Shirinxon Toxir qizi	
Xalqaro standartlar asosida moliyaviy instrumentlar hisobini va auditini takomillashtirish.....	902
Nuraliyev Behzod Baxtiyor o'g'li	
Внедрение и адаптация исламского банкинга в экономике узбекистана	906
Б.Б.Ахмаджанов, М. С.Шукруллаева, Д.Р.Сафаева	
Kichik biznesning iqtisodiy o'sishni ta'minlashdagi ahamiyatini baholash uslubiyoti.....	911
Ermatov Akmaljon Adxamovich	
"Neyromarketing" asosida o'zbekiston turizm brendi tahlili	916
Narziqulov Elbek Farxod o'g'li	
Xalqaro bozorlarda zamonaviy marketing vositalaridan foydalanish	922
Meliqulov Abdulhalil Norinovich	
Tijorat banklarida muammoli kreditlar va ularning bank aktivlariga ta'siri.....	929
Saidov Bobir Jiyanboy o'g'li, Xolmuradov Musurmon Avlaqulovich	
Сущность и причины международных денежных переводов	936
Гимранова О. Б.	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda uzoq muddatli aktivlarning hisobi va auditini raqamli tvn texnologiyasi asosida takomillashtirish imkoniyatlari.....	941
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
Biologik aktivlarning tushunchasi: iqtisodiy mazmuni va mohiyati.....	948
Ziyayev Dilshodjon Salimjonovich	
Xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda iqtisodiy siyosatning roli: zamonaviy yondashuvlar.....	953
Xodjayev Jamshid Abduxakimovich	

Аналитический обзор: Развитие корпоративного управления в государственных корпорациях Узбекистана (2015–2025).....	958
Мамараджабов Фарход Бахтиярович	
O'zbekistonda transport infratuzilmasini rivojlantirish karidorlari	968
Nazriyev Umidjon Baxrillayevich	
Aylanma kapital bilan ishlashda samaradorlikni oshirish: korxona moliya siyosatini takomillashtirish yo'nalishlarida data science yondashuvlari	975
Khoshimov Doniyor, Kungratov Ilmurod Kuzibay o'g'li	
Davlat ulushi mavjud bo'lgan korxonalarda moliyaviy barqarorlikni ta'minlashda raqamli transformatsiyaning roli	982
Musurmonov Mehroj Murtaza o'g'li	
Iqtisodiyotni raqamlashtirishda tijorat banklariga moliyaviy resurslarni jalb qilish metodologiyasini takomillashtirish	988
Hamrayev Obid Akhatovich	
Tibbiy xizmatlarda raqamli texnologiyalarni joriy etish va uning samaradorlikka ta'siri (xorijiy tajriba).....	993
Usmonova Vasila Botirovna	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarish amaliyoti tahlili.....	997
Akramova Nargiza Nutfillayevna	
Using integrated marketing communications (IMC) in business management	1002
Ziyayeva M.M.	
Xorijiy mamlakatlarda tibbiyot muassasalarini moliyalashtirish masalalari va ulardan o'zbekistonda foydalanish istiqbollari.....	1006
Jaxongirov Ilindorjon Jahongirjon o'g'li	
Davlat budjetining ijtimoiy sohani rivojlantirishdagi xarajatlarini samarali boshqarish yo'llari.....	1011
Qo'ziyev Shodiyor Qilichboy o'g'li	
Mintaqada xalq hunarmandchiligida klasterlash va ekologik logistika modeli asosida savdo tizimini shakllantirish.....	1015
Norqobilova Feruza Abduhomidovna	
To'g'ri xarajatlar usuli va to'liq yutuvchi xarajatlar usuli tizimlarining afzalliklari va farqli jihatlari amaliy misolda.....	1019
Kholisa Kamoliddinovna Kuldosheva	
Investitsiyalarni innovatsiyalarga yo'naltirish bo'yicha xorij tajribasi	1024
Ayubov Ilyos Ilxomovich	
Важность разработки стратегических программ развития страны.....	1028
Каримова Нуржахон Олим кизи	
Sanoat korxonasining raqamli transformatsiyasini baholash omillari va ko'rsatkichlari.....	1032
Kudaybergenov Azamat Shamuratovich	
Namangan viloyatida ijtimoiy turizm tadbirkorligini maqsadli boshqarish mexanizmi.....	1042
Yunusova Sohiba Abdumamidovna	
Evaluating the capital asset pricing model methodology in uzbekistan companies	1048
Bunyod Usmonov	
Aholini ish bilan bandligining yangi turlari va imkoniyatlari	1055
A.B. Khayitov	
Maktab direktorlarini qo'llab-quvvatlashda asosiy ustun amaliyotlar va o'zbekiston ta'lim tizimida ularni qo'llash imkoniyatlari	1059
Mamura Tadjibayeva	
Sun'iy intellekt asosida matematik masalalarni yechish algoritmlari	1064
Oqnazarov To'liqin Jalilovich, Jo'rayev Mardon	
Global ta'lim makonida milliy tarbiyani rivojlantirish istiqbollari	1071
Sanaqulov Sardor Istamqulovich	

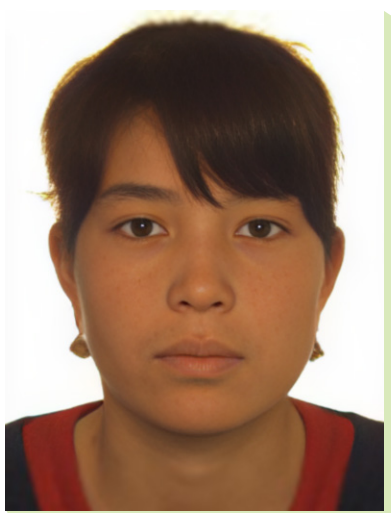
Bank xizmatlari sifati va bank daromadlariga ta'sir etuvchi omil sifatida personal faoliyatining o'rni.....	1075
Abdukaxarova Shoirabonu Abduvohobovna	
Fond bozori raqamli iqtisodiyotda investitsiyalarni shakllantirish manbai sifatida.....	1079
Kamilova Sevara Anvarovna	
O'zbekistonda toza suv va sanitariyaning inson hayoti hamda iqtisodiy farovonlikka ta'siri: BRM-6 doirasida tahlil.....	1085
Xasanova Iroda Azizbek qizi	
Increasing the effectiveness of using marketing communications in the tourism services market.....	1090
Sobirjonov Asrorbek Sobitjon ugli	
Davlat xaridlari sohasini takomillashtirish istiqbollari.....	1095
Bazarov Nazirjon Sobirovich	
Xarajatlarning strategik boshqaruv hisobini xo'jalik yurituvchi subyektlarda takomillashtirish.....	1103
Xayitboeva Laylo Oybekovna	
Davlat moliyaviy nazorati tizimida tashqi audit: rivojlangan mamlakatlar amaliyoti.....	1109
Kuliyev Komil Shuxratovich, A.Astanovulov	
Moliyaviy instrumentlarni hisobga olishda biznes modelning ahamiyati va amaliy yondashuvlar.....	1114
Shanasirova Nodira Abdullayevna	
Tijorat banklarida risklarni boshqarishning ustuvor yo'nalishlari.....	1118
Tursunov Ilxom Toirovich	
Chakana va ulgurji savdo korxonalari faoliyatini rivojlanishiga tasir etuvchi omillarni baholash.....	1124
Yuldasheva Gulmira	
Managing tourism in fragile ecosystems: a case study approach.....	1128
Dilmurod Nasimov, Shahrizoda Sirojiddinova	
Tadbirkorlikni innovatsion-investitsion jihatdan baholash uslublari.....	1134
Fayziyev Shavkat Shaxobidinovich	
Зарубежный опыт развития инновационной деятельности предприятий энергетической отрасли.....	1141
Бегмуплаев Отабек Ирисалиевич	
Leveraging machine learning for big data analytics: a strategic overview.....	1148
Ismaylov Timur Kuanishbaevich, Kurbanbaev Bakhtiyar Bakhtovich, Orazbayev Aqilbay Jenisbay uli	
Ta'lim muassasalarida xarajatlar smetasi ijrosining dastlabki hisobini yuritilishi.....	1152
Isoqulov Fazliddin Shamsiddin o'g'li	
"Yengil sanoat korxonalarini qo'llab-quvvatlash choralari haqida".....	1158
Otaxanova Umida Olim qizi	
Investitsion-qurilish jaryonlarini samarali boshqarishning tashkiliy modellari va ulardan foydalanish usullari.....	1162
Abduvaliyev Bekzod Muxiddin o'g'li	
Qimmatli qog'ozlar bozorining mohiyati bo'yicha nazariy asoslar.....	1169
Alimov Ilxomjon Ikromovich, Ikramov Akmalbek Ilxomjon o'g'li	
Adoption of electric vehicles in logistics: opportunities and challenges in Uzbekistan.....	1175
Oblokulova Parvina	
Qishloq xo'jaligiga investitsiyalarni jalb qilishning xorijiy mezonlari.....	1182
Jurayev Abdug'afar Sofarovich, Nazirova Sayyora Baxtiyorovna	
Raqamli transformatsiya jarayonlarining mehnat bozori konyukturasiga ta'siri.....	1187
Fayzullayev Nurulla Baxromovich, Xudaybergenova Shukurjon Erkinovna	
Milliy iqtisodiyotda internet xizmatlarini rivojlantirishning o'ziga xos yondashuvi.....	1194
Niyozova Shohsanam Nuritdinovna	

Auditorlik xulosalarini shakllantirishda auditorlik dalillariga qo'yiladigan talablar	1199
Qo'shmatov Otaxon Qurbonaliyevich	
Qishloq xo'jaligi sohasini takomillashtirishda investitsion loyihalarning iqtisodiy mohiyati	1203
Israilova Xikoyat Musakulovna	
Kichik biznes faoliyatini rivojlantirishning nazariy-uslubiy asoslari	1207
Dadaboyeva Marguba Mamasoliyevna	
Eko va agro-turizmga raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqishning istiqbollari	1212
Nurfayziyeva Mohinur Zayniddinovna	
The importance of the cluster system in the agricultural field	1217
Sherkulov Shokhrux Erkin o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sug'urtalash tizimini takomillashtirish yo'llari	1221
Mardonov Mashrab Mansurovich, Muxtorov Abduxolik Abdusalimovich	
Aksiz solig'i amaliyotining genezisi, milliy xususiyatlari, turlari va vazifalarining nazariy jihatlarini	1225
Shodiyev Olimjon Abduraxmonovich	
Iqtisodiyotning real sektor tushunchasi, uning tarkibi va iqtisodiyotdagi ahamiyati	1230
Mahmudov Nurali Komilovich	
Korporativ moliya tizimini rivojlantirishda raqamli moliya vositalari va texnologiyalarning integratsiyasi	1241
Xalbekov Ozodbek Xudoykulovich	
The influence of tour interpretation on perceived heritage values: a comparative analysis of tourists with and without guided interpretation at a heritage destination	1245
Shokhnigorbegim Juraeva	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida aloqa xizmatlarini rivojlantirish va samaradorligini oshirishning metodologik asoslarini takomillashtirish	1252
Xazratov Abror Panjiyevich	
Madaniy meros obyektlari asosida barqaror turizmni rivojlantirish strategiyalari	1257
Abriev Zoirjon	
Пути инновационного развития национальной экономики	1262
Жураев Тошболта Тухтаевич	
Hududlarda turizmni rivojlantirishda to'siqsiz, barqaror turizmni tashkil etish zarurati	1267
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna	
Application of ifrs in budgetary accounting	1272
G. Djambakieva	
Transport xizmatlari sektorining rivojlanishini statistik tahlili: xorazm viloyati misolida	1276
Raximov Alisher Ibragimovich	
O'zbekistonda 2024-yil davomida yirik soliq to'lovchilarni soliq ma'murchiligi tahlili	1281
Xushatov Nuriddin Maxmatqulovich	
Zamonaviy ta'lim sifatini baholashning nazariy-metodologik asoslari	1288
Rahimova Qutlibika Ergashevna	
Chakana va ulgurji savdo korxonalari faoliyatini rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni baholash	1293
Yuldasheva Gulmira	
Zamonaviy axborot tizimlari orqali soliq qarzдорligini undirish mexanizmining takomillashtirish yo'llari	1296
Maxmadustov Jalol Maxmadustovich	
Hududlarda pillachilikni rivojlantirishning huquqiy asoslari va imkoniyatlari	1303
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
Korxonaning investitsion jozibadorligi oshirish yo'llari	1313
Axtamova Parizod Oybek qizi	
Raqamli texnologiyalar yordamida inklyuziv ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari	1319
Adilova Zulfiya Djavdatovna, Shoev Alim Xalmuratovich	

Yog' – moy sanoati korxonalarida soliqlar hisobi va auditi jarayonlarida tahliliy amallardan foydalanish samaradorligini oshirish.....	1327
A'zamova Aziza Olimjon qizi	
Qurilish materiallari ishlab chiqarish faoliyati iqtisodiy samaradorligini oshirishning xorij tajribasi.....	1334
Umirova Gulmira Shodiboy qizi	

QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARISH FAOLIYATI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING XORIJ TAJIRIBASI

Umirova Gulmira Shodiboy qizi

Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
mustaqil izlanuvchisi

E-mail: umirovagulmira2@gmail.com

ORCID: [0000-0002-8865-0774](https://orcid.org/0000-0002-8865-0774)

Annotatsiya: Ushbu maqolada qurilish materiallari ishlab chiqarish faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish borasidagi xorijiy tajribalar yoritilgan. Muallif tomonidan AQSh, Germaniya, Yaponiya kabi rivojlangan, shuningdek, Xitoy va Turkiya kabi rivojlanayotgan mamlakatlar tajribasi tahlil qilinib, ularning samarali strategiyalari, mexanizmlari va iqtisodiy dastaklari o'rganilgan. Xorij tajribasini tahlil qilish orqali mahalliy qurilish materiallari sanoatida ushbu amaliyotlarni joriy etish imkoniyatlari asoslab berilgan. Maqola qurilish sohasida iqtisodiy samaradorlikni ta'minlash uchun xalqaro ilg'or yondashuvlardan foydalanish zaruratini asoslaydi.

Kalit so'zlar: qurilish sanoati, iqtisodiy samaradorlik, texnologiyalar transferi, aylanma harakat modeli, ishlab chiqarish samaradorligi.

Abstract: This article explores international experiences in improving the economic efficiency of construction materials manufacturing. The author analyzes the strategies, mechanisms, and economic tools used in developed countries such as the USA, Germany, and Japan, as well as emerging economies like China and Turkey. The study examines the applicability of these best practices to the local construction materials industry, emphasizing the importance of adopting global approaches to enhance economic performance in the sector.

Key words: construction industry, economic efficiency, technology transfer, circular economy model, production performance.

Аннотация: В данной статье рассматривается зарубежный опыт повышения экономической эффективности производства строительных материалов. Автором проведён анализ стратегий, механизмов и экономических инструментов, применяемых в развитых странах (США, Германия, Япония) и в ведущих развивающихся экономиках (Китай, Турция). Особое внимание уделено возможностям адаптации данных практик к условиям местной промышленности строительных материалов. Статья обосновывает необходимость внедрения международных подходов для повышения эффективности в строительной отрасли.

Ключевые слова: строительная промышленность, экономическая эффективность, передача технологий, модель циркулярной экономики, производственная результативность.

KIRISH

Zamonaviy globallashtirilgan jahon iqtisodiyoti sharoitida qurilish materiallari sanoati jadal rivojlanayotgan tarmoqlardan biri hisoblanadi. Iqtisodiy samaradorlikni oshirish ushbu sohada ustuvor maqsadlardan biri bo'lib, bu resurslardan oqilona foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlarini takomillashtirish hamda innovatsion texnologiyalarni joriy etishni talab etadi. Bugungi kunda dunyoning rivojlangan va yetakchi rivojlanayotgan mamlakatlari — xususan, AQSh, Germaniya, Yaponiya, shuningdek, Xitoy va Turkiya — qurilish materiallari ishlab chiqarish sanoatida iqtisodiy samaradorlikni oshirishga qaratilgan ilg'or yondashuvlarni qo'llamoqdalar. Ushbu

maqolada qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishga qaratilgan xorijiy tajribalardagi samarali strategiyalar, iqtisodiy mexanizmlar va moliyaviy dastaklar tahlil qilinadi. Shuningdek, ularning O'zbekiston qurilish materiallari sanoatida qo'llash imkoniyatlari baholanadi. Tahlil davomida yuqorida tilga olingan davlatlarning ilg'or tajribasi mahalliy sharoitga moslashtirilgan holda o'rganiladi va tavsiyalar ishlab chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Qurilish materiallari sanoati korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishning AQSh tajribasi mahsulot ishlab chiqarish jarayonini avtomatlashtirish va innovatsion texnologiyalarni qo'llashga asoslangan. AQShda qurilish materiallari sanoati yuqori darajada avtomatlashtirilgan bo'lib, ishlab chiqarish jarayonlarini soddalashtirish va samaradorlikni oshirishga katta e'tibor qaratiladi. Shu sababli mamlakatda qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalarida iqtisodiy samaradorlikni oshirishda quyidagi ilg'or texnologiyalar ishlab chiqarish jarayonida keng qo'llanadi:

3D chop etish texnologiyasidan foydalanish [32]. Ushbu texnologiya beton va g'isht mahsulotlarini ishlab chiqarishda mahsulotlar tannarxini kamaytirish imkonini beradi.

IoT (Buyumlar Interneti) texnologiyalarining joriy qilinishi [18]. Ushbu texnologiya real vaqt rejimida qurilish materiallari ishlab chiqarish jarayonlarini kuzatish va nazorat qilish imkoniyatini yaratadi. AQShda ishlab chiqaruvchilarning qariyb 35 foizi ishlab chiqarish jarayonlarini yaxshilash uchun aqlli sensorlardan ma'lumotlarni to'playdi va ulardan foydalanadi [47].

Yuqori samarali energiya tejovchi pechlar [48]. Ushbu samarali pechlar sement va g'isht ishlab chiqarishda yoqilg'i sarfini kamaytirishga imkon beradi.

Mazkur texnologiyalar qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalarining mahsulot tannarxini pasaytirish va iqtisodiy faoliyat samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Innovatsion yondashuv va tijoratlashtirish mexanizmlarini kuchaytirish AQShda qurilish materiallari sanoati iqtisodiy samaradorligini oshirishga yordam beradi. AQSh qurilish materiallari ishlab chiqarishda texnologiyalarni tijoratlashtirish va innovatsion loyihalarni moliyalashtirish bo'yicha ilg'or tajribaga ega. Sement va beton mahsulotlari ishlab chiqarishda nanomateriallar qo'llanilib, materiallar mustahkamligini oshirish va xarajatlarni kamaytirish maqsad qilinadi [19]. AQShda "yashil" qurilish materiallarini ishlab chiqarish va ulardan foydalanish ommalashmoqda. AQSh yashil qurilish materiallari bozorining hajmi 2022-yilda 88,2 milliard AQSh dollariga teng bo'ldi va 2030-yilgacha bo'lgan davrda yillik o'rtacha o'sish sur'ati 12,7 foizni tashkil qilishi kutilmoqda [41]. Bu mahsulotlar energetik samaradorlikni oshiradi va atrof-muhitga ta'sirni kamaytiradi.

Qurilish materiallari sanoati korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirish Germaniya tajribasida atrof-muhitni muhofaza qilish va energiya samaradorligi ustuvor yo'nalish hisoblanadi. Germaniya qurilish materiallari ishlab chiqarishda ekologik toza va energiya tejamkor usullarni keng qo'llab kelmoqda. Shu sababli Germaniya qurilish materiallari ishlab chiqarishda energiya samaradorligini oshirish va ekologik barqarorlikni ta'minlashda yetakchi mamlakatlardan biri hisoblanadi.

Germaniyada qurilish materiallari sanoati korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirish quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

Qayta ishlangan xomashyolardan foydalanish tamoyili — eski beton, g'isht va yog'och qoldiqlarini qayta ishlab, ulardan yangi mahsulot ishlab chiqarishda foydalanish [25]. Germaniya chiqindilarning 98,9 foizini qayta ishlagan holda bu borada jahonda birinchi o'rinda turadi [31].

Uglerod neytralligi tamoyili — sanoatda chiqindilarni kamaytirish va uglerod izini minimallashtirish. Germaniyada 2021-yilda sement ishlab chiqarishda foydalanilgan issiqlik energiyasining 70 foizi muqobil energiya manbalaridan olingan [7].

Passiv uy texnologiyasi tamoyili — issiqlik izolyatsiyasi salohiyati yuqori bo'lgan uylar va qurilish materiallari ishlab chiqarish orqali energiya samaradorligini ta'minlash [21].

Energiya samaradorligi tamoyili — Germaniya hukumati qurilish materiallari sanoatida energiya sarfini kamaytirish uchun ishlab chiqarish texnologiyalarini modernizatsiya qilishni qo'llab-quvvatlaydi. Masalan, sement ishlab chiqarishda CO₂ emissiyasini kamaytirish uchun yangi texnologiyalar joriy qilingan [45].

Ushbu tamoyillar Germaniyada qurilish materiallari sanoatini ekologik va iqtisodiy jihatdan barqaror qilishga imkon beradi, mahsulot tannarxini kamaytirish va xalqaro bozorda raqobatbardoshlikni oshirishga xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada ilmiy abstraksiya, monografik tahlil, analiz va sintez, ilmiy mushohada, shuningdek jadval va grafik (rasm) usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Germaniyaning qurilish materiallari ishlab chiqarishda ekologik toza texnologiyalarni joriy etish tajribasidan Jizzax viloyatida foydalanishda bir qator usullar mos kelishi mumkin. Jumladan, chiqindilarni qayta ishlash orqali qurilish chiqindilaridan yangi materiallar ishlab chiqarish imkoniyati mavjud. Jizzax viloyatida sovuq qish va issiq yoz iqlimi hukm surishi bois, yaxshi issiqlik izolatsiyasiga ehtiyoj yuqori. Ushbu ehtiyojni passiv uy texnologiyalarini rivojlantirish orqali qondirish mumkin. Shuningdek, uglerod neytralligi dasturlarini amalga oshirish orqali qurilish materiallari sanoati korxonalarida ekologik me'yorlarni joriy etish imkoniyati mavjud. Jizzax viloyatida sement, g'isht va boshqa qurilish materiallari ishlab chiqarish tarmog'i rivojlanganligi bois, qayta ishlangan xomashyo va energiya samaradorligi bo'yicha dasturlar mazkur mahalliy sanoat tarmog'ini ekologik jihatdan yanada barqaror qilish imkonini beradi.

Yaponiya sanoati, jumladan qurilish materiallari ishlab chiqarish sohasi, yuqori sifat, kam xarajat, barqaror takomillashuv va xodimlarning faol ishtiroki kabi tamoyillar asosida shakllangan. Yaponiya sanoati iqtisodiy samaradorlikni "Kaizen" va "Umumiy sifat menejmenti" (Total Quality Management) kabi boshqaruv yondashuvlariga asoslangan holda ta'minlab, global raqobatda yetakchilik qilmoqda. Yaponiyaning qurilish materiallari sanoatidagi yuqori samaradorligi quyidagi jihatlarda namoyon bo'ladi: mahsulot sifati va chidamliligi bo'yicha xalqaro tan olingan standartlarga egaligi; korxonalarda energiyani tejash va chiqindilarni minimallashtirish bo'yicha qat'iy tizim joriy etilganligi; ishchilarning doimiy malaka oshirish tizimi ishlab chiqilganligi; mahalliy hamda global bozorlarda talab yuqori bo'lgan qurilish mahsulotlarini (prefabrik modullar, issiqlik izolyatsiyalovchi materiallar va boshqalar) ishlab chiqarishga ixtisoslashganligi [14].

Kaizen yondashuvi quyidagi asosiy tamoyillarga asoslanadi: ishchi xodimlarning faol ishtiroki — har bir xodim yaxshilanish jarayonining ishtirokchisi bo'lishi zarur; doimiy monitoring va tahlil — jarayonlar, mahsulot va xizmatlar holatini uzluksiz baholash; kichik, lekin muntazam o'zgarishlar — yirik islohotlardan ko'ra, doimiy va kichik yangilanishlarga ustuvorlik berish; resurslarni tejash va chiqindilarni kamaytirish — qurilish materiallari ishlab chiqarishda xomashyoni ortiqcha sarf qilishning oldini olish [36].

Umumiy sifat menejmenti yondashuvi esa Kaizen konsepsiyasi bilan chambarchas bog'liq bo'lib, yanada murakkab, tizimli va strategik yondashuvdir. Uning asosiy tamoyillari quyidagilardan iborat [8]: mijozga yo'naltirilganlik — ichki va tashqi mijozlarning ehtiyojlarini chuqur o'rganish va ularga moslashish; jarayonlarni boshqarish — har bir jarayon samaradorligini baholab, uni optimallashtirish; sifatni o'lchash — ishlab chiqarishning har bir bosqichida sifat ko'rsatkichlarini nazorat qilish va oshirish; rahbariyat yetakchiligi — rahbariyat tomonidan sifat tamoyillarini qo'llab-quvvatlash; xodimlarni jalb qilish — har bir xodimni sifatni oshirishga mas'ul deb hisoblash; uzluksiz takomillashtirish — doimiy rivojlanishni maqsad qilish.

Yaponiyada qurilish materiallarini ishlab chiqarishda yuqori sifatni ta'minlashga quyidagilar orqali erishilmoqda: texnologik integratsiya [26]; sement va beton ishlab chiqarishda yuqori zichlikka ega bo'lgan materiallardan foydalanish [28]; ishlab chiqarish jarayonini avtomatlashtirish va optimallashtirish uchun robototexnika va sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy qilish [24].

Yaponiyaning Kaizen va umumiy sifat menejmenti yondashuvlari Jizzax viloyatidagi qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalari uchun mos va samarali model hisoblanadi. Ushbu tizimlarni joriy qilish orqali viloyat qurilish materiallari sanoatida mahsulot sifati oshadi, ishlab chiqarish tannarxi kamayadi, xodimlar malakasi ortadi va eksport salohiyati kuchayadi. (1-jadval)

1-jadval. Jizzax viloyatida qurilish materiallari korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishda Yaponiya tajribasidan foydalanish imkoniyatlari¹.

Yo'nalish	Kaizen bo'yicha	Sifat menejmenti bo'yicha
Ishlab chiqarish liniyalari	Doimiy monitoring va kichik takomillashtirishlarni joriy etish	Har bir texnologik jarayonni standartlashtirish
Xodimlar boshqaruvi	Ishchilarning takliflar berish tizimini yo'lga qo'yish	Har bir xodimga sifat uchun shaxsiy mas'uliyat yuklash
Mahsulot sifati	Ishlab chiqarishdagi xatoliklarni oldindan aniqlash	Sifatni o'lchovli ko'rsatkichlar orqali baholash
Bozor raqobatbardoshligi	Arzon, biroq sifatli mahsulotlar ishlab chiqarish	ISO kabi xalqaro sifat sertifikatlarini qo'lga kiritish

1 Tadqiqotchi tomonidan tuzilgan.

Fikrimizcha, Yaponiyaning qurilish materiallari korxonalarida iqtisodiy samaradorlikni oshirishga qaratilgan Kaizen va sifat menejmenti yondashuvlaridan Jizzax viloyatida foydalanish quyidagi 1-jadvalda keltirilgan yo'nalishlar asosida joriy etilishi maqsadga muvofiq.

Qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishning Janubiy Koreya tajribasi ishlab chiqarish jarayonlarini raqamlashtirish, avtomatlashtirish va innovatsion hamkorlik loyihalarini amalga oshirishga asoslangan. Janubiy Koreya qurilish materiallari sanoatida sun'iy intellekt (AI) va Big Data tahlillaridan keng foydalanilmoqda. Ushbu sektorga jalb etilayotgan innovatsiyalar resurslardan samarali foydalanish imkonini beruvchi quyidagi texnologiyalarga yo'naltirilgan:

AI asosida ishlaydigan ishlab chiqarish jarayonlarini tashkil etish [23];

Blokcheyn texnologiyalarini joriy qilish [20];

Robot texnologiyalaridan foydalanishni kengaytirish [22].

Zamonaviy raqamli texnologiyalar Janubiy Koreyada butun ishlab chiqarish jarayonining aqlli tizimlar asosida boshqarilishini nazarda tutuvchi "Smart Factory" konsepsiyasini amalga oshirishga imkon bermoqda [30]. Ushbu konsepsiyaning asosiy elementi — sun'iy intellekt texnologiyalari bo'lib, ular ishlab chiqarish samaradorligi va aniqligini oshiradi, ehtimoliy nosozliklarni oldindan aniqlashga xizmat qiladi. Blokcheyn texnologiyalari esa mahsulot sifatini kuzatish va yetkazib berish zanjirlarini optimallashtirish imkonini beradi.

Janubiy Koreyada hukumat sanoatning raqobatbardoshligini oshirish maqsadida startaplar, universitetlar va yirik kompaniyalarni birlashtirgan innovatsion hamkorlik dasturlarini amalga oshirgan [35].

Shu nuqtayi nazardan, Jizzax viloyatida raqamlashtirish texnologiyalaridan keng foydalanish ishlab chiqarish jarayoni va logistika tizimlarini takomillashtirish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkonini beradi. Masalan:

Sun'iy intellekt — ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish, ishlab chiqarish sur'atlarini oshirish va xarajatlarni kamaytirish imkonini beradi.

Blokcheyn — qurilish materiallari sifati va yetkazib berish jarayonlarida shaffoflikni ta'minlaydi.

Robot texnologiyalari — Jizzax viloyatida qurilish bloklari, panellar va beton mahsulotlarini ishlab chiqarish sohasida jarayonlarni avtomatlashtirish va jadallashtirishga xizmat qiladi.

Ushbu mamlakat tajribasidan Jizzax viloyati qurilish materiallari korxonalarining iqtisodiy samaradorligini oshirish amaliyotida foydalanish yo'nalishlari, mexanizmlari va imkoniyatlarini 2-jadval orqali ifodalash mumkin.

2-jadval. Jizzax viloyatida qurilish materiallari korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishda Janubiy Koreya tajribasidan foydalanish imkoniyatlari².

Yo'nalish	Mexanizm	Imkoniyat
Raqamlashtirish	IoT, QR tizimi, ERP	Xomashyo harakati va mahsulot sifatini real vaqt rejimida nazorat qilish
Avtomatlashtirish	Robotlar, sun'iy intellekt asosidagi uskunalar	G'isht, sement ishlab chiqarishda inson ishtirokini kamaytirish
"Smart zavod" konsepsiyasi	AI, Big Data, blokcheyn texnologiyalari	Eksperimental "aqlli" ishlab chiqarish liniyalarini joriy etish
Innovatsion hamkorlik	Davlat — startap — korxona hamkorlik modeli	Jizzax EIZ (erkin iqtisodiy zona) negizida innovatsion klasterlar tashkil etish

Janubiy Koreyaning raqamli texnologiyalar, robotlashtirish va innovatsion hamkorlikka asoslangan tajribasidan Jizzax viloyati qurilish materiallari sanoatida foydalanish — ishlab chiqarish tannarxini pasaytirish va mahsulot sifatini oshirish, shuningdek, yuqori daromadli eksport salohiyatini shakllantirish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirishga xizmat qilishi mumkin.

Xitoy bugungi kunda dunyodagi eng yirik qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi mamlakat hisoblanadi [42]. Jumladan, sement, po'lat, g'isht va beton mahsulotlari bo'yicha global miqyosda yetakchi ishlab chiqaruvchi sifatida tan olingan [38]. Masalan, 2022-yilda jahonda ishlab chiqarilgan umumiy sement mahsulotining 51,6 foizi aynan Xitoy hissasiga to'g'ri kelgan [7]. Ushbu natijalarning asosi sifatida texnologik modernizatsiya, me'yoriy-huquqiy islohotlar, ekologik yondashuvlar va davlat siyosatining uzviy integratsiyasi alohida ta'kidlash lozim.

Xitoy tajribasining asosiy yo'nalishlaridan biri — katta hajmdagi investitsiyalar jalb etish hamda ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish hisoblanadi. So'nggi 20 yillikda minglab eskirgan korxonalar yopilib

² Tadqiqotchi tomonidan tuzilgan.

[9], ularning o'rniga zamonaviy, energiya tejamkor va avtomatlashtirilgan qurilish materiallari ishlab chiqaruvchi zavodlar barpo etildi. Shuningdek, eski pechlar yangi, ekologik xavfsiz va energiyani tejavchi uskunalar bilan almashtirildi [4]. Yangi texnologiyalar asosida yirik kombinatsiyalashgan ishlab chiqarish liniyalari yo'lga qo'yildi. Qurilish materiallari korxonalari faoliyati, asosan, davlat tomonidan sarmoya jalb qilinadigan maxsus sanoat zonalarida tashkil etilmoqda [43].

Xitoy korxonalari ishlab chiqarish jarayonlarini to'liq raqamlashtirish, sun'iy intellekt (AI) va IoT asosida avtomatlashtirish, shuningdek, mahsulot sifatini real vaqt rejimida nazorat qilish tizimlarini keng joriy qilmoqda [46]. Jumladan, sement zavodlarida AI yordamida yoqilg'i sarfini avtomatik boshqarish, dronlar orqali xomashyo maydonlarini kuzatish va modellashtirish, mahsulot harakatini blokcheyn orqali nazorat qilish amaliyoti keng tatbiq etilmoqda [40]. Shu bilan birga, Xitoyda qurilish materiallarini ishlab chiqarishda 3D bosib chiqarish texnologiyalari ham keng qo'llanmoqda [13].

Xitoy hukumati og'ir sanoatni ekologik me'yorlarga moslashtirish uchun bosim va rag'bat choralarini birgalikda qo'llamoqda. Issiqxona gazlarini kamaytirish maqsadida uglerod oksidini ushlab qolish texnologiyalarining joriy qilinishi [17], qurilish chiqindilarini qayta ishlovchi korxonalarni rivojlantirish va "Green Factory" (Yashil zavod) sertifikatlash tizimini yo'lga qo'yish — eng muhim yo'nalishlar sifatida ko'rilmoqda [10].

Bugungi kunda Xitoyning CNBM kompaniyasi yiliga 530 million tonna sement ishlab chiqarish quvvatiga ega bo'lib, jahon miqyosida birinchi o'rinda turadi. Ikkinchi o'rinda esa Anhui Conch kompaniyasi joylashgan bo'lib, uning yillik ishlab chiqarish hajmi 400 million tonnani tashkil etadi [16]. Shuningdek, bitta ishlab chiqarish liniyasida bir vaqtning o'zida uch xil o'lchamdagi blok yoki to'rt xil turdagi g'isht quyish imkonini beruvchi texnologiyalar joriy etilgan [12]. Bunday ko'p funksiyali ishlab chiqarish liniyalari bozor talabiga mos holda mahsulot turini tez o'zgartirish, zaxiralarni haddan tashqari ko'paytirmaslik va ombor xarajatlarini kamaytirish orqali iqtisodiy samaradorlikni ta'minlamoqda.

Xitoy tajribasidan Jizzax viloyati qurilish materiallari sanoati korxonalari faoliyatida foydalanish o'ta dolzarb hisoblanadi. Jumladan, sement, g'isht, gipsokarton ishlab chiqaruvchi korxonalarda energiya va resurs tejamkorligini ta'minlash, qurilish chiqindilarini qayta ishlash, raqamli monitoring va avtomatlashtirilgan nazorat tizimlarini joriy etish — iqtisodiy samaradorlikni sezilarli darajada oshirish imkonini beradi. Ushbu mamlakat tajribasidan Jizzax viloyatida foydalanish imkoniyatlari 3-jadval orqali ifodalanishi mumkin.

3-jadval. Jizzax viloyatida qurilish materiallari korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishda Xitoy tajribasidan foydalanish imkoniyatlari³.

Yo'nalish	Mexanizmlar	Imkoniyatlar
Modernizatsiya	Eski zavodlarni yangilash, yangi liniyalarni ishga tushirish	Kichik zavodlarni bosqichma-bosqich yangilash imkoniyati
Texnologiya	Sun'iy intellekt (AI), IoT, dronlar, blokcheyn texnologiyalari	Raqamli monitoring va nazorat tizimlarini joriy etish
Ekologiya	"Green Factory" tizimi, chiqindilarni qayta ishlash	Chiqindilardan yangi materiallar tayyorlash, tozalovchi filtrlar joriy etish
Davlat roli	Strategik rag'batlar, grantlar, soliq va kredit imtiyozlari	Hududiy soliq va moliyaviy yengilliklar asosida sanoatni qo'llab-quvvatlash
Yirik ko'lamda ishlab chiqarish	Katta ishlab chiqarish quvvatiga ega zavodlar	Tannarxning pasayishi, raqobatbardoshlikning oshishi
	Xomashyo bazasiga yaqin joylashuv	Transport xarajatlarining qisqarishi
	Ko'p funksiyali ishlab chiqarish liniyalari	Moslashuvchanlik, ortiqcha zaxiralarning oldini olish

Turkiya qurilish materiallari sanoatining yana bir xususiyati — taraqqiy etgan mamlakatlardagi kabi 4-sanoat inqilobi texnologiyalarining samarali joriy etilishi bilan bog'liq. Turkiyaning qurilish materiallari sanoati korxonalari ishlab chiqarish jarayonlariga raqamlashtirish, avtomatlashtirish va sun'iy intellekt texnologiyalarini bosqichma-bosqich joriy etib bormoqda [44]. Jumladan, sement zavodlarida xarajatlar raqamli monitoring tizimlari orqali nazorat qilinmoqda [11]. Keramika sanoatida esa 3D bosma texnologiyasi va kompyuterlashtirilgan raqamli boshqaruv (CNC) dastgohlari qo'llanilmoqda [29]. Albatta, bu ishlab chiqarish jarayonlarining ishonchligini va aniqliligini oshirish, nosozliklarni tez aniqlab, ta'mirlash xarajatlarini kamaytirish, hamda mehnat unumdorligini yuksaltirish imkonini bermoqda.

3 Tadqiqotchi tomonidan tuzilgan.

Turkiya so'nggi o'n yilliklarda qurilish sohasida jadal rivojlanishga erishdi va bunga mutanosib ravishda qurilish materiallari ishlab chiqarish sanoati ham keskin o'sdi. Turkiya 2023-yilda sement eksporti hajmi (1,65 mlrd. AQSh dollari) bo'yicha dunyoning eng yetakchi mamlakati bo'ldi [27]. Bunday ijobiy tendensiyalarga bir qator omillar ta'sir ko'rsatgan. Jumladan, Turkiyada sement, g'isht, marmar, keramika kabi qurilish materiallarining asosiy qismi mahalliy xomashyo asosida ishlab chiqariladi [2]. Bu esa o'z navbatida xomashyo importiga bog'liqlikni kamaytirish, mahalliy resurslardan samarali foydalanish orqali ishlab chiqarish xarajatlarini qisqartirishga va shu orqali tarmoqda iqtisodiy samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi.

Turkiyada ekologik me'yorlarga javob beradigan issiqlikdan qayta foydalanish tizimlari, gibrid (quyosh + gaz) energiya manbalaridan foydalanish texnologiyalari, chiqindi gazlar va boshqa chiqindilarni qayta ishlash mashinalari kabi energiya tejamkor uskunalar keng joriy etilmoqda [15]. Ushbu texnologiyalar qurilish materiallari sanoati korxonalarida energiya sarfini kamaytirish, ishlab chiqarishning atrof-muhitga salbiy ta'sirini cheklash va ekologik sertifikatlar olish orqali eksport raqobatbardoshligini oshirish asosida iqtisodiy samaradorlikni yuksaltirishga o'z hissasini qo'shmoqda.

Shu sababli, mamlakatda qurilish materiallari sanoatini rivojlantirishda eksportga yo'naltirilgan strategiyani amalga oshirishga ustuvorlik berilmoqda. Qurilish materiallari mahsulotlari ISO kabi xalqaro standartlarga muvofiq ishlab chiqariladi, mahsulotlar dizayni va sifatiga alohida e'tibor qaratiladi [5]. Eksportga yo'naltirilgan bunday sanoat siyosati qurilish materiallari tarmog'ida yuqori daromadli bozorlarga chiqish imkoniyatini yaratadi, yirik hajmda ishlab chiqarishni kengaytiradi va tannarxni pasaytiradi.

Turkiyada qurilish materiallari sohasida faoliyat yuritayotgan kichik va o'rta biznes subyektlari davlat tomonidan subsidiya, soliq imtiyozlari va texnologik modernizatsiya grantlari bilan qo'llab-quvvatlanadi [39]. Bu esa kichik korxonalar tomonidan innovatsion texnologiyalarning o'zlashtirilishiga, mahalliy raqobatning kuchayishiga, sifatli va arzon mahsulotlar ishlab chiqarilishiga zamin yaratadi.

Turkiyada qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishda mintaqaviy markazlashuv alohida ahamiyatga ega. Bu borada hududiy ishlab chiqarish klasterlari tashkil etilib, ular yordamida xomashyo va tayyor mahsulotlar logistikasi optimallashtiriladi [34]. Turkiyada marmar, keramika, sement va boshqa qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalari ma'lum hududiy klasterlarda jamlangan. Jumladan, Denizli va Bilecik — keramika va marmar klasterlari [3], Izmir va Afyon — tabiiy tosh va granit klasterlari [37], Adana va Gaziantep — sement va qurilish materiallari ishlab chiqarish markazlari [1], Konya va Kayseri — yog'och va mebel sanoati bilan bog'liq qurilish materiallari klasterlari [33] bunga yaqqol misol bo'la oladi.

Quyidagi 4-jadvalda AQSh, Germaniya, Yaponiya, Janubiy Koreya, Xitoy va Turkiyaning qurilish materiallari ishlab chiqarish korxonalarida qo'llanilayotgan asosiy yondashuvlari qiyosiy tahlil qilinadi. Ushbu tahlil asosida har bir mamlakatning ishlab chiqarish samaradorligini oshirish bo'yicha ustuvor strategiyalari va ilg'or texnologiyalari tahlil qilinadi.

4-jadval. Qurilish materiallari sanoatida iqtisodiy samaradorlikni oshirish bo'yicha xorijiy mamlakatlar tajribasining qiyosiy tahlili⁴

Asosiy yondashuv	Mamlakatlar	Xususiyatlari
Avtomatlashtirish va innovatsion texnologiyalar	AQSh, Janubiy Koreya, Xitoy	– 3D bosib chiqarish, IoT sensorlari, sun'iy intellekt; – Robot texnologiyalaridan foydalanish; – Katta ko'lamda ishlab chiqarish tizimining yo'lga qo'yilishi.
Ekologik toza ishlab chiqarish va energiya samaradorligi	Germaniya, Turkiya, Yaponiya	– Qayta ishlangan xomashyolardan foydalanish; – Uglerod neytralligini ta'minlashga qaratilgan yondashuv; – Energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish.
Sifat menejmenti va samaradorlikni oshirish	Yaponiya, Janubiy Koreya	– Kaizen tizimining amaliyoti; – Total Quality Management (TQM) yondashuvi; – Xodimlarni doimiy ravishda malakasini oshirish tizimi.
Hududiy markazlashuv va ishlab chiqarish klasterlari	Turkiya, Xitoy	– Sanoat zonalarini yaratish orqali mahsulot va xizmatlarni jamlash; – Mahalliy xomashyolardan maksimal darajada foydalanish; – Transport va logistika xarajatlarini optimallashtirish.
Eksport va global raqobatbardoshlik	Xitoy, AQSh, Janubiy Koreya, Turkiya	– Arzon tannarxli, massiv ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish; – Innovatsion mahsulotlarni eksportga yo'naltirish; – Milliy brend yaratish strategiyalarini amalga oshirish.

4 Tadqiqotchi tomonidan tuzilgan.

Yuqoridagi tahlil shuni ko'rsatadiki, turli davlatlar iqtisodiy samaradorlikni oshirish bo'yicha o'ziga xos strategiyalarni ishlab chiqqan. Masalan, AQSh va Janubiy Koreya avtomatlashtirish hamda raqamli texnologiyalarga e'tibor qaratib, ishlab chiqarish jarayonlarini tezlashtirishga erishgan. Germaniya va Yaponiya esa ekologik barqarorlik hamda sifat menejmenti orqali resurslardan samarali foydalanish va mahsulot sifatini oshirishni ta'minlagan. Xitoy va Turkiya esa hududiy markazlashuv va eksport strategiyalari orqali ichki hamda tashqi bozorlarda raqobatbardoshlikni oshirishga alohida e'tibor qaratgan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Bunday markazlashuv xomashyo manbalariga yaqin joylashish, transport xarajatlarini kamaytirish, shuningdek, mahalliy va xalqaro bozorlarga tez fursatlarda yetkazib berish orqali iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkonini beradi, chunki bu holatda logistika xarajatlari qisqaradi, ishlab chiqarish va tayyor mahsulot bir hududda jamlanadi, korxonalar o'rtasida kooperatsiya kuchayadi, eksport imkoniyatlari kengayadi, ayniqsa Yevropa, Yaqin Sharq va Osiyo bozorlariga geografik yaqinlikdan samarali foydalanish imkoniyati yaratiladi, shu bilan birga innovatsiyalarni tezroq joriy etish, klaster ichida texnologik almashinuvni kuchaytirish orqali ishlab chiqarish tizimi yangilanadi. Turkiya tajribasidan Jizzax viloyatida qurilish materiallari sanoati korxonalari iqtisodiy samaradorligini oshirishda foydalanish imkoniyatlari yuqori bo'lib, bular jumlasiga Zomin, Baxmal va Forish hududlaridagi mavjud resurslardan samarali foydalanish orqali mahalliy xomashyoni ishlab chiqarish jarayonlariga jalb qilish, Jizzax Erkin Iqtisodiy Zonasi doirasida yirik zavodlarda raqamlashtirish va avtomatlashtirish texnologiyalarini bosqichma-bosqich joriy etish, quyosh panellari, chiqindilarni qayta ishlash uskunalari va energiya samaradorligini oshiruvchi texnologiyalarni tatbiq etish, kichik va o'rta biznes subyektlariga subsidiya, grant va imtiyozlar ajratish orqali ularning faoliyatini qo'llab-quvvatlash, ayniqsa g'isht, plitka va boshqa qurilish mahsulotlari ishlab chiqaruvchilarga innovatsion texnologiyalarni o'zlashtirish imkoniyatini yaratish, shuningdek, Jizzax viloyatida ishlab chiqarilayotgan qurilish mahsulotlarini Tojikiston, Qozog'iston, Afg'oniston kabi qo'shni mamlakatlar bozorlariga yo'naltirish orqali eksport salohiyatini kengaytirish, hududiy markazlashuv orqali esa qurilish materiallari ishlab chiqarish, xomashyo qazib olish, qayta ishlash va logistika tizimlarini yagona klaster doirasida jamlash orqali tannarxni pasaytirish, mahsulot sifati va ishlab chiqarish hajmini oshirishga erishish mumkin. Bu tajribalar Jizzax viloyatida qurilish materiallari sanoatini kompleks tarzda rivojlantirish, energiya samaradorligini oshirish, ekologik me'yorlarga mos texnologiyalarni joriy etish, shuningdek, xalqaro standartlarga mos sifat menejmentini shakllantirish orqali sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Alkan, Adnan & Obut Bilim, Zehra. (2021). Lokasyon Katsayısı Yaklaşımı İle Türkiye Çimento Sanayiinde Bölgesel Yoğunlaşma. Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 10. 10.47130/bitlissos.952311.
2. Aras, aydın & Albayrak, Mustafa & Arıkan, M. & Sobolev, Konstantin. (2007). Evaluation of selected kaolins as raw materials for the Turkish cement and concrete industry. Clay Minerals - CLAY MINER. 42. 233-244. 10.1180/claymin.2007.042.2.08.
3. Barış Semiz, Characteristics of clay-rich raw materials for ceramic applications in Denizli region (Western Anatolia), Applied Clay Science, Volume 137, 2017, Pages 83-93.
4. Beraud JD, Xicang Z, Jiying W. Revitalization of Chinese's manufacturing industry under the carbon neutral goal. Environ Sci Pollut Res Int. 2022 Sep;29(44):66462-66478. doi: 10.1007/s11356-022-20530-5.
5. Beşiroğlu, Şafak & Serteser, Nuri. (2024). Yapi elemanları için yangına dayanım performanslarının uluslararası standartlara göre test prosedürlerinin incelenmesi.
6. Çelik, M.Y. Characterization of İskehisar Andesite (Afyonkarahisar-Turkey), Used as a Building Stone Source of Historical Heritages from Ancient Times to the Present. Geoheritage 16, 71 (2024).
7. CEMBUREAU. The European Cement Association (2023). Activity Report 2023. – Ps. 50. 15-p. <https://cembureau.eu/media/dnbf4xzc/activity-report-2023-for-web.pdf>.
8. Chiarini, Andrea. «Japanese total quality control, TQM, Deming's system of profound knowledge, BPR, Lean and Six Sigma: Comparison and discussion.» International journal of lean six sigma 2.4 (2011): 332-355.
9. China to Close 2,000 Factories In Drive to Improve Energy Efficiency. Yale School of the Environment. Source: https://e360.yale.edu/digest/china-to-close-2000-factories-in-drive-to-improve-energy-efficiency?utm_source=chatgpt.com.
10. China's Green Building Materials Sector: Policies and Investment Opportunities. China Briefing from Dezan Shira & Associates. Source: <https://www.china-briefing.com/news/chinas-green-building-materials-sector-policies-and-investment-opportunities/>.
11. Çimento Şirketlerinin Üretim Süreçlerinde Dijital Dönüşüm. Çimento Fabrikası. Source: <https://cimentofabrikasi.com/icerik/cimento-sirketlerinin-uretim-sureclerinde-dijital-donusum>.
12. Du, F., Zhao, M., & Zhang, P. (2022, April). The study on flexible manufacturing system in building decoration stone processing. In IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (Vol. 1242, No. 1, p. 012015). IOP Publishing.
13. Han, Y., Yang, Z., Ding, T., & Xiao, J. (2021). Environmental and economic assessment on 3D printed buildings with recycled concrete. Journal of Cleaner Production, 278, 123884.

14. Hashimoto, Seiji, Hiroki Tanikawa, and Yuichi Moriguchi. «Where will large amounts of materials accumulated within the economy go? – A material flow analysis of construction minerals for Japan.» *Waste management* 27.12 (2007): 1725-1738.
15. Hedman, Bruce. (2019). *Waste Heat Recovery in Turkish Cement Industry. Review of Existing Installations and Assessment of Remaining Potential*. 10.13140/RG.2.2.19396.48006.
16. Installed capacity of selected top cement producers worldwide in 2025 (in million metric tons per year). <https://www.statista.com/statistics/297845/cement-producers-capacity/>
17. J.L. Fan, M. Xu, L. Yang, X. Zhang, F. Li, How can carbon capture utilization and storage be incentivized in China? A perspective based on the 45Q tax credit provisions, *Energy Policy* 132 (2019) 1229–1240, <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2019.07.010>.
18. Jeschke, S., Brecher, C., Meisen, T., Özdemir, D., & Eschert, T. (2017). *Industrial internet of things and cyber manufacturing systems* // Springer International Publishing, 2017. pp. 3-19.
19. Kharit, Oleg. (2023). Strategy for introducing new technologies in construction: how to ensure business competitiveness. *Green, Blue and Digital Economy Journal*. 4. 58-64. 10.30525/2661-5169/2023-3-9.
20. Kim, K., Lee, G., & Kim, S. (2020). A study on the application of blockchain technology in the construction industry. *KSCE journal of civil engineering*, 24(9), 2561-2571.
21. Klingenberg, Katrin. «Passive House (Passivhaus).» *Sustainable Built Environments* (2020): 327-349.
22. Lee, S. Y., Lee, Y. S., Park, B. S., Lee, S. H., & Han, C. S. (2007). MFR (Multipurpose Field Robot) for installing construction materials. *Autonomous Robots*, 22, 265-280.
23. Liu, K. S., & Lin, M. H. (2021). Performance assessment on the application of artificial intelligence to sustainable supply chain management in the construction material industry. *Sustainability*, 13(22), 12767.
24. Mishra, R. K., & Agarwal, R. (2024). Artificial Intelligence in Material Science: Revolutionizing Construction. *Research and Reviews in Material Science*, 1, 69-99.
25. Mostert C., Weber C., Bringezu S. Modelling and simulation of building material flows: Assessing the potential for concrete recycling in the German construction sector // *Recycling*. – 2022. – T. 7. – №. 2. – Ps. 13.
26. Odagiri H., Gotō A. *Technology and industrial development in Japan: Building capabilities by learning, innovation, and public policy*. – Oxford University Press, 1996.
27. OEC. Cement. <https://oec.world/en/profile/hs/cement>
28. Ouda, A. S. (2015). Development of high-performance heavy density concrete using different aggregates for gamma-ray shielding. *HBRC journal*, 11(3), 328-338.
29. ÖZGÜVEN, Sanver. (2019). Seramik Yüzeylerde Dijital Baskı Uygulamaları. *Anadolu Üniversitesi Sanat & Tasarım Dergisi*. 9. 72-83. 10.20488/sanattasarim.600038.
30. Park, S. (2016). Development of innovative strategies for the Korean manufacturing industry by use of the Connected Smart Factory (CSF). *Procedia Computer Science*, 91, 744-750.
31. Recycling Rates by Country 2025. *World Population Review*. <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/recycling-rates-by-country>.
32. Rushing, et al. Investigation of concrete mixtures for additive construction. *3D Concrete Printing Technology*, Elsevier (2019), pp. 137-160
33. Sarıkaya, E., & Köroğlu, A. (2021). Sektörel Bakış: Mobilya sektöründe kooperatifleşme üzerine bir değerlendirme: Kayseri’de küçük sanayi sitesi örneği. *Erciyes Akademi*, 35(3), 937-955
34. Sedef Akgüngör, Yeşim Kuştepel, Yaprak Gülcan. An overview on industry clusters and the impact of related variety on regional performance in Turkey. *European Review of Industrial Economics and Policy*, 2012, 5.
35. Sohn, D. W., & Kenney, M. (2007). Universities, clusters, and innovation systems: The case of Seoul, Korea. *World Development*, 35(6), 991-1004.
36. Sugimoto S.. «Kaizen in practice.» *Applying the Kaizen in Africa: A new avenue for industrial development* (2018): 69-110.
37. Taşlıgil, nuran & şahin, güven. (2016). Yapi malzemesi olarak kullanılan türkiye doğal taşlarının iktisadi coğrafya odağında analizi. *Marmara Coğrafya Dergisi*. 607. 10.14781/mcd.95032.
38. The construction materials industry worldwide - statistics & facts. <https://www.statista.com/topics/11787/the-construction-materials-industry-worldwide/#topicOverview>.
39. The Presidency of Republic of Türkiye Investment Office. Guide to State Incentives for Investments in Türkiye. February, 2025. Source: <https://www.invest.gov.tr/en/library/publications/lists/investpublications/guide-to-state-incentives-for-investments-in-turkiye.pdf>.
40. Tong, R., Sui, T., Feng, L., & Lin, L. (2023). The digitization work of cement plant in China. *Cement and Concrete Research*, 173, 107266.
41. U.S. Green Building Materials Market Size, Share & COVID-19 Impact Analysis, By Application (Roofing, Flooring, Insulation, and Others), End-use Industry (Residential and Non- Residential), and Country Forecast, 2023-2030. Source: <https://www.fortunebusinessinsights.com/u-s-green-building-materials-market-109063>
42. Which Country Produces the Most Construction Materials: Global Insights. <https://www.buildingradar.com/construction-blog/which-country-produces-the-most-construction-materials-global-insights>.
43. Y. Lyu et al. Review of green development of Chinese industrial parks. // *Energy Strategy Reviews* 42 (2022), 100867, <https://doi.org/10.1016/j.esr.2022.100867>.
44. Yildirim, Orcun & Kardas, Geylani. (2014). A multi-agent system for minimizing energy costs in cement production. *Computers in Industry*. 65. 1076-1084. 10.1016/j.compind.2014.05.002.

45. Yüksek İ. «The evaluation of building materials in terms of energy efficiency.» Periodica Polytechnica Civil Engineering 59.1 (2015): 45-58.
46. Zhang, N., Yin, J., Zhang, N., Sun, T., Yin, S., & Wan, L. (2024). Artificial intelligence-driven photovoltaic building materials industry: Greenization and digitization innovation conversion of photovoltaic technology based on a novel interval fuzzy field theory decision-making model. Journal of Intelligent & Fuzzy Systems, 46(3), 6411-6437.
47. Интернет вещей на производственном рынке, анализ размера и доли – тенденции роста и прогнозы (2024–2029 гг.) Source: <https://www.mordorintelligence.com/ru/industry-reports/internet-of-things-in-manufacturing-market>.
48. Райли И., Бербидж М., Ванг Р. Мировая цементная промышленность и технология: прошлое, настоящее и будущее. Source: <https://jcement.ru/reading/cemchem/mirovaya-tsementnaya-promyshlennost-i-tehnologiya-proshloe-nastoyashchee-i-budushchee/>.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
